

Sprawozdanie

Wydziału krajowego do projektu ustawy, tyczącej się konkurencyi do zabudowań kościelnych i parochyalnych w parafiach wyznania katolickiego.

Wysoki Sejmie!

Pomiędzy mnogimi sprawami krajowemi, które już od lat wielu czekają na ostateczne uregulowanie, niezawodnie jedno z pierwszych miejsc zajmuje sprawa konkurencyi do budynków kościelnych i parochyalnych.

Ustawodawstwo austryackie obowiązujące po rok 1848. opierało tę konkurencyę głównie na stosunku Dominiów do poddanych; gdy w roku 1848. stosunek ten zniesiony został, runęły i podwaliny, na których ustawy dotychczasowe zbudowane były. Tych ustaw miejsce zajęły nowe dekrety ministeryalne, które jakkolwiek uwzględniały obecne stosunki krajowe, nie uregulowały stanowczo tej sprawy.

Czuł c. k. Rząd potrzebę ostatecznego i stanowczego załatwienia, i dla tego na sesyi roku 1863. przedłożył Wysokiemu Sejmowi projekt do dotyczącej ustawy.

Projekt ten odesłany został do Wydziału specjalnego, lecz tenże nie zdołał już przedłożyć swego wniosku, albowiem zamknięcie sesyi przecięło wszelką dalszą czynność.

Obecnie podnosi Wasz Wydział tę sprawę i przedkłada dotyczący wniosek przez siebie na podstawie wspomnianego wniosku rządowego wypracowany. %

W tej swojej pracy starał się Wydział krajowy pogodzić zasady prawa kanonicznego ze stosunkami krajowymi, a zaprowadzając w każdej parafii komitet do spraw konkurencyjnych, pewnym jest, iż instytucya ta z wielkim będzie pożytkiem dla kraju.

Nie oddalał się także Wydział krajowy za nadto od zasad w projekcie rządowym przyjętych, chcąc przez to umożliwić rychłe wprowadzenie w życie ustawy, na którą kraj cały z upragnieniem czeka.

Wydział krajowy nie zapoznaje wcale, iż ustawa niniejszą rzecz o konkurencyi w całości wyczerpaną nie zostaje i niektóre, tą ustawą niedotknięte stosunki, dotyczące konkurencyi, będą musiały stać się jeszcze później przedmiotem ustawodawstwa krajowego. Ale chcąc wyczerpać wszystko, co tej sprawy dotyczy, wypadałoby dziś przesądzać oczekiwaną reorganizacyi Władz rządowych, których wpływ na sprawy konkurencyjne będzie mógł dopiero wtenczas być uregulowany stanowczo, kiedy będzie wiadomy zakres czynności, jaki z jednej strony tym Władzom, z drugiej strony Władzom autonomicznym w przyszłość przyznany zostanie.

W końcu pozwala sobie Wydział krajowy zwrócić uwagę Wysokiego Sejmu na okoliczność, iż gdy wniosek ten odwołuje się w niektórych ustępach do ustawy gminnej, wypadałoby z toku rzeczy wzięść go pod obradę dopiero wtenczas, gdy ustawa gminna będzie uchwaloną.

Marszałek krajowy:

Leon Xiążę Sapięha m. p.

Członek Wydziału krajowego:

Oktaw Pietruski m. p.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Xięstwa Krakowskiego.

W Lwowie dnia 31. Października 1865.

